

אמרי שפר "ריג"

מתוך "ליקוטי שמדאל"

מלקט ועורך ש. אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

אופטימיות – בינתיים הכל בסדר אבל זה יעבור.

איתא בחז"ל (מסכת כתובות דף ק"א ע"ב): אמר רבי יוחנן, טוב המלבין שינים לחבירו יותר ממשקהו חלב. ואמרו חכמי המוסר בדרך צחות לבאר מאמר זה, דהנה כשאדם בשרי, לאחר שאכל סעודה בשרית, לא שייך להרוות צמאונו עם חלב, שכן אסור לו לשתות את החלב עד לאחר שש שעות מאכילת הבשר, ולכן אין המשקהו חלב עוזר לו מאומה, לא כן המלבין שינים לחבירו, הוא אומר מילה טובה לחבירו, הוא שומע את צרתו ומקשיב לו ועוזר לו, זה טוב תמיד, אין זמן שאי אפשר לעשות כן...

אם אחד ניגש לאכול וחושב רק "אני רעב", הרי בכך הוא בירר שעומד הוא לעשות "מעשה בהמה". ואף אם האוכל אותו עומד האדם לאכול הוא כשר למהדרין, כל זמן שמחשבותיו עסוקות רק בהשקט רעבונו ובטעם והנאת המאכל, הרי הוא עסוק עדיין ב"מעשה בהמה". אך אם אדם עוצר את עצמו לרגע ואומר: "ברוך המקום שברא זאת! רבונו של עולם אם אני לא אשתה, אמות ח"ו. רבש"ע המשקה הוא גם טעים, גם קר ואפילו מוגז... ואת כל זה נתת לי כדי שיהיה לי תענוג. למה זה מגיע לי? וכי למדתי תורה היום כ"כ בהתמדה?! הרי זה חסד השם!" וכך מתוך מחשבות של הודאה לקב"ה, מתוך הרגשה של "להתענג על השם", מברך היהודי "ברוך אתה השם... שהכל נהיה בדברו". רגע זה הוא "רגע של דביקות" אשר יכול להביא את האדם לפיסגת הקדושה. האדם הפך את ה נגע' לענג' - "להתענג על השם!"

אמירת סליחות צריכה להיות בכוונה, בנחת ובמתינות, ובמיוחד יש לכוון באמירת שלוש עשרה מידות. ולכן אותם הנוהגים לומר סליחות במהירות רבה ובחופזה, לא יפה הם עושים וצריכים לבטל מנהגם. אותם הקמים באשמורת הבוקר קודם עלות השחר לאמירת סליחות, ורוצים לטעום מיני מזונות קודם אמירת הסליחות, מעיקר הדין מותר והמחמיר שלא לטעום דבר מאכל אפילו קודם עלות השחר, כדי לחוש לדברי הזוהר הקדוש, תבוא עליו ברכה.

אם מתארחים בדירה של גוי או של אינו שומר תורה ומצוות צריכים ליזהר מבליעת מאכלות אסורות במטבח, ולכן כל משטח שרוצים להשתמש בו למאכלים צריכים לכסות, ועדיף להשתמש בדבר שאינו מעביר חום.

אמר הרה"ק ה"בית אברהם" מסלאנים זי"ע, על הנוסח שאנו אומרים בליל שבת קודש בברכת מעין שבע "מחיה מתים במאמרו", שלפעמים אפשר במאמר ומילה טובה להשני, ממש להחיות מתים.

אמר הרה"ק רבי דוד מסטעפין זי"ע: "כל מי שמקיים סעודת מלווה מלכה, בטוח הוא במזונות תמיד". אף סמך הוא מביא לדבריו, מהכתוב (תהלים קיט) "סעדני ואושעה ואשעה בחוקיך תמיד". כך אומר דוד מלכא משיחא: סעדני – תסעדו נא את סעודתי, סעודת דוד מלכא משיחא במוצאי מנוחה, ובכך תזכו ל'ואושעה' לישועות גדולות, ובמה ישועתכם, ש'אשעה בחוקיך תמיד' שלא יחסר לכם מזונכם, כי 'חוק' הוא לישנא דמזונא.

אמר רבי שמעון מירוסלב: הארכת ימים משום שמעולם לא באתי בטרוניות או בקושיות על דרכי הקב"ה, אמרתי בליבי אם באריכות ימים אתה חפץ מוטב כי תשתוק ותקבל הכל באהבה ובשמחה, אחרת יגידו לי: בוא לשמים ותווכח לדעת כי הכל בסדר, צודק הקב"ה בכל מעשיו...

באתי לעורר לבבכם הטהורים וכל רבני ארץ ומורי צדק בכל קהילות וישובים לגזור על השמש ... שיצוה להכריז שתיקה יפה בשעת התפילה, ואז יהיה להם שיב"ה טובה, שהוא ר"ת שתיק"ה יפ"ה בשע"ת התפל"ה." (ספר דרך משה (אמשטרדם תנט)

בברכות השחר אנו מברכים 'הנותן לשכוי בינה להבחין בין יום ובין לילה'. ולכאורה, מה כל כך מיוחד באותו שכוי חכם? מי מאיתנו אינו יודע להבחין בין אור יום לחשכת הלילה ??? אלא, אומר הרבי, אין זו חכמה להבחין בין יום מואר ללילה חשוך, את זה כל זאטוט יודע! החכמה האמיתית היא, חכמתו של השכוי-התרנגול, לזהות בתוך ים של חושך את נקודת האור המתקרבת! (נקודות של אור - ספינקא)

בבתי מלון בהם לא מרשים להדליק נרות בחדרים ומאפשרים להדליק נרות רק בלובי, או בפינה מרוחקת בחדר האוכל, ידליקו אור חשמל בחדר הפרטי, ומיד ללא הפסקה ילכו למקום המיועד להדליק נרות בלובי או במקום בו מדליקים נרות, ויברכו, ויכוונו בברכתן על הדלקת האור החשמל שהשאירו בחדר, ממנו ייהנו במהלך ליל השבת.

בחומש דברים מוצאים אנו את דברי משה רבינו שאמר "והדבר אשר יקשה מכם תקריבון אלי ושמעתיו", ולא כתוב שמשה רבנו יענה להם ויפתור את הדבר הקשה, מכאן ראייה שישנם דברים שדי אם רק מספרים אותם למשה והאדם מרגיש שיש מי שמקשיב ושומע לו, ואפילו אם לא מקבלים תשובה עליהם זה מרגיע את הדעת.

בחצרות החסידים, עובדי ה' ובמיוחד בעלי הרז, היו מייחסים חשיבות מיוחדת לכלי המלא במלח שניצב על השולחן דרך קבע ומזכיר ללא הרף שהאכילה היא כקרבן הזקוק למלח. התייחסות מעניינת נשמעה מפיו של הרה"ק ה'דברי יחזקאל' משינאווא זי"ע שהיה ממליץ להקפיד על "א פולע זאָלץ מעסטל" (- מלחיה מלאה) – שהמלחיה תהיה גדושה עד תום. בהוסיפו: מי שמקפיד על הזאָלץ מעסטל שיהיה מלא, סגולה יש בידו לפרנסה בהרחבה.

ביום שבו אדם חכם מספיק כדי לדעת להיכן לכוון את צעדיו הוא זקן מדי ואין לו כוח לצאת לשום מקום.

בכל בוקר אנו מתחילים את תפילתנו במזמור לתודה – על שאנחנו כאן, עם עולם לחיות בו, עם משפחה וחברים לאהוב ולהיאבה, יוצאים לעוד יום מלא באפשרויות שבו נוכל, באמצעות מעשי חסד, להיות צינור לשפיעת השכינה אל חייהם של אחרים. פצעים כאובים רבים בעולמנו, והשמחה עוזרת לרפא כמה מהם. (הרב ד"ר יונתן זקס)

בפסוק נאמר (דברים י"א, כ"ז): את הברכה אשר תשמעו. הנה, כח השמיעה הוא כח גדול עד למאוד, ולפעמים יש אשר אדם לא יכול לעזור להשני, ולכן מיד כשהשני בא אליו לבקש עזרה הוא ממאן לשמוע את שבפיו, ומשתמט ואומר אין בידי לעזור לך, אכן אין המדה הזו נכונה כלל, שכן בכל עזרה יש ב' חלקים, כח השמיעה ששומעים את השני ונותנים לו מילה טובה ודברי חיזוק, ואח"כ יש עוד חלק של עזר בממון וכדו' חלק ה"למעשה", ולכן הברכה הגדולה היא "אשר תשמעו", שתוכל לשמוע את שבפי השני, ועצם השמיעה בכוחה להוריד חלק גדול מהצער של השני, לשמוע אותו ולתת לו לדבר, ואח"כ אומרים לו מילה טובה ומחזקים אותו.

"בשבת מברכים אלול, למרות שהיה עדיין יום קיצי בהיר – השתנתה כבר האווירה, החל כבר להיות מורגש ריחו של אלול, החלה כבר לנשוב רוח של תשובה. כל יהודי נעשה מתון יותר, עסוק יותר במחשבותיו, והחל לשכוח יותר ויותר את דברי החולין.

בשיחת קדשו, ציטט כ"ק מרן אדמו"ר מליובאוויטש זצוק"ל את אשר הביא זקנו הרה"ק ה'צמח צדק' זי"ע מדברי הזוהר הקדוש, ששערות הזקן, מהוות צינורות להמשכת שפעת הפרנסה על האדם ועל כן גידול הזקן, מסוגל לפרנסה בהשפעה מרובה.

גם בימינו אנו יורד המן מן השמים אל בני ישראל, אולם עם שינוי קטן: המן אינו יורד בחוצות העיר כבימי קדם, שכן אז כל הערלים ינסו לחטוף לעצמם; לכך יורד המן בסתר, הישר אל כיסיהם של בני ישראל ולומדי התורה". זוהי איפה הסברא לתופעה הבלתי טבעית של לומדי התורה המצליחים לפרנס את משפחותיהם גם בימינו כשהיוקר האמיר ומאמיר - הם אוכלים מן שמימי הנוזל הישר לתוך ארנקיהם. (הרה"ק ה'שפע חיים' מצאנו זי"ע)

האושר לעולם אינו תלוי במשהו חיצוני, האושר בא מבפנים, מתוך האדם. כשאתה יודע להסתכל על החיים בצורה הנכונה, כשאתה מפסיק להיות תלוי בנסיבות חיצוניות, כשאתה לומד להעריך את המתנות הנפלאות שיש לך באמת, את החיים שיש לך, את מי שאתה, את העולם הנפלא שאתה חי בו אתה הופך לאדם מאושר באמת. וכמו שכבר אמרו חכמינו ז"ל: 'איזהו עשיר השמח בחלקו!' ומי לא רוצה להיות עשיר!?